

Compassie met de gebroken schepping De kerk op groen (2)

Is er eigenlijk wel iets specifiek christelijks aan 'groen denken en groen doen'? Die vraag laat zich stellen, omdat er in de kerk nog wel eens dualistisch gedacht wordt, in twee werelden: de zondag en de maandag, het geestelijke en het materiële, de ziel en de samenleving. De gedachte is dan dat God het materiële minder belangrijk zou vinden dan het geestelijke. Echter: geestelijk omvat alles waar de Geest is! De schepping heeft alles te maken met de scheppende en de zuchtende Geest. Geloven in God de schepper en geen aandacht hebben voor natuur en milieu is zoiets als zeggen dat je van Rembrandt houdt terwijl je zijn schilderijen vernielt (Peter Harris van christelijke natuurbeschermingsorganisatie A Rocha).

Schitterende schepping

Paulus brengt in zijn Romeinenbrief de schepping in twee passages ter sprake. Eerst in Romeinen 1:20-25 waar duidelijk wordt dat we Gods eeuwige kracht, goddelijkheid en majesteit leren kennen uit zijn scheppingswerken (vgl. Job 38-41 en Psalm 104). De fantastische diversiteit en creativiteit die in de schepping zichtbaar is (ook nu nog!) getuigt van de machtige majesteit van de schepper (zie ook NGB art. 2: 'alle schepselen, groot en klein...'). Maar mensen gaan daar verkeerd mee om: 'ze vereren en aanbidden het geschapene in plaats van de schepper'. Dat is letterlijk zonde: we missen het doel!

Geschonden schepping

In Romeinen 8 komt de schepping opnieuw ter sprake. Nadat Paulus grootse dingen heeft gezegd (U hebt de Geest ontvangen! U mag God aanroepen met Abba Vader! De Geest verzekert ons dat wij kinderen van God zijn! Wij zijn samen met Christus erfgenamen van God! 8:12-17) komt hij te spreken over het delen van Gods kinderen in het lijden van Christus. De

Ik ben ervan overtuigd dat het lijden van deze tijd in geen verhouding staat tot de toekomst zal worden geopenbaard.
Romeinen 8:18

zonde heeft en houdt veel impact, en ook de schepping lijdt eronder: de schepping is ten prooi aan zinloosheid, is gebonden in de slavernij van de vergankelijkheid, zucht als in barensweeën. Ons (persoonlijke) lijden, dat een gevolg is van de zonde, staat in de veel bredere context van een lijdende wereld. En dat alles is de wil van God: hij heeft de schepping daaraan onderworpen (8:20; vgl. Rom. 5:12). Het is dus niet in de eerste plaats ons menselijk handelen nú waardoor de schepping lijdt, maar het lijden van de schepping is Gods rechtvaardige oordeel als gevolg van de zonde (Gen. 3:14-19). Bij onze aandacht voor onze menselijke verantwoordelijkheid voor een milieu in crisis is het belangrijk om dit te weten. Dat leidt vervolgens niet tot berusting in de situatie, want vanuit de hoop die er is (8:20, 23-25) is er een sterke stimulans voor christenen om nu al tekens van de toekomst op te richten: heelheid van de schepping!

Drie keer zuchten

De schepping zucht (8:22). Maar wij ook: christenen lijden aan een kapotte schepping en zuchten mee, verlangend naar de ervaring van de openbaring van Gods kinderen (8:23). En nog een stap verder: de Geest die schepper is komt ons onvermogen te hulp en pleit voor ons met woordloze zuchten (8:26). Ook dat is het werk van de Geest: zuchten en mee-lijden (com-passie)!

Compassie

Hierin ligt voor ons een appèl om in de Geest van Christus werkelijke compassie te ervaren met een gebroken schepping. Groen denken en groen doen moeten gedragen worden door groen voelen: meelijden omdat de aarde stuk is (en door ons toedoen nog verder kapot gaat), compassie hebben met alle schepselen (dieren, planten enz.) die hieronder gebukt gaan. Dat is niet alleen iets voor milieuactivisten en natuurliefhebbers, maar het is de geestelijke roeping van christenen.

Wij weten...

Het staat er zo nadrukkelijk (8:22): 'Wij weten...'. Weten wij het echt? Is het werkelijk tot ons doorgedrongen? Heeft het ons geraakt? Het gaat om de barensweeën van de schepping: daarin komen pijn en hoop bij elkaar. We moeten er samen met de schepping doorheen, omdat we hopen op iets beters: na het lijden komt de luister (8:18, 30). Het is in deze zuchtende

schepping dat het meisje Maria barensweeën kende (vgl. Gen. 3:16): Gods Zoon werd geboren, het woord werd mens (Joh. 1:14) en deelde in de kwetsbaarheid en vergankelijkheid van het menselijke bestaan. Ook dit moeten we weten: zó lief had God de wereld (Joh. 3:16) en zó lief heeft God de wereld! De redding is een feit, ook de redding van deze zuchtende wereld. Maar nu is er nog het lijden en onze roeping om in Christus deze aarde lief te hebben en tekens van heil op te richten als aanbidding van de komende koning. Daarin mag onze compassie (bewogenheid) ook worden omgevormd tot passie: door de zuchtende Geest in beweging komen voor heelheid van de schepping, vanwege de hoop die in ons is!

Voor een geloofsgesprek...

1. Lees Romeinen 8:18-30. Wat valt je op? Wat vind je mooi of moeilijk?
2. Bespreek met elkaar waaraan je kunt zien dat de schepping zucht.
3. De milieucrisis is niet een gevolg van ons menselijk handelen maar allereerst onderdeel van Gods rechtvaardige oordeel over deze in zonde gevallen wereld. Praat samen door over deze stelling (betrek ook Gen. 3:14-19 erbij).
4. Wat weet jij over het werk van de Geest? Kende je ook zijn zuchten en zijn compassie?
5. Jezus werd kwetsbare mens in een zuchtende schepping. Wat is daarvan de betekenis voor onze omgang met de schepping?
6. Hoe kunnen we elkaar helpen om te groeien in compassie (bewogenheid) én passie (in beweging komen)? Hoeveel mag het ons kosten (passie is ook: lijden)?

fonteinkerkaarlem.nl/kerkopgroen